

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2022-105

31.1.2022

### Gjensidige Forsikring ASA

### Bygning - innbo (kombinert)

Innbrudd i sikredes bolig – uriktige opplysninger om tapet? – fal. § 8-1 fjerde ledd.

Sikrede meldte 30.12.20 om tyveri ved innbrudd i bolig. I skademeldingen oppga sikrede tap av tv, kontanter, knust glass, smykker og sminke til en samlet verdi av kr 787 500. Selskapet avslo erstatningskravet 9.4.21 og viste til at sikrede hadde krevd erstatning for gjenstander som ikke ble stjålet i forbindelse med innbruddet. Selskapet viste i den forbindelse til at filinformasjonen i fotografiene som ble oversendt gullsmeden viste at bildene av smykkene ble tatt etter skadedato, og at sikrede bevisst hadde gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Nemnda kom til at selskapet var uten ansvar som følge av uredelig brudd på opplysningsplikten under skadeoppgjøret.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 787 500

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tapte eiendeler ved innbrudd, og spørsmålet er om selskapet er uten ansvar på grunn av brudd på opplysningsplikten under skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde ledd. Saken gjelder også spørsmålet om selskapet kan si opp sikredes forsikringsavtale, jf. fal. § 8-1 femte ledd.

Sikrede var på skadetidspunktet omfattet av innboforsikring hos selskapet.

Sikrede sendte skademelding til selskapet 30.12.20 og meldte om tyveri etter innbrudd i bygning den 15.12.20. Sikrede oppga følgende gjenstander tapt/ skadet, samt verdi:

Samsung 65 tommer – kr. 10 000

Kontanter – kr. 100 000

Knust glass i inngangsdør – kr 2 500

Smykker – kr. 650 000

Sminke 3 esker – kr 25 000

Som dokumentasjon for kravet på smykkene sendte sikrede inn foto av disse på e-post 16.2.21 i form av skjermbilder uten filinformasjon som kunne si noe om hvor de opprinnelige bildene ble tatt. Selskapet ba derfor sikrede om å sende de originale bildene av smykkene. Selskapets utreder foretok en undersøkelse av bildene sendt til gullsmed, som avdekket at fotoene var tatt etter tyveriet. I rapport fra utreders undersøkelse av bilder i skadesaken fremgår det blant annet at:

### Konklusjon

Informasjon i bildefilene som FT sendte til gullsmed viser at bildene ble tatt den 5. februar 2021, altså etter skadedato. GPS-posisjonen var også i umiddelbar nærhet til FTs bopel.

Selskapets utreder gjennomførte intervju med sikrede den 23.3.21. I referat fra samtalen fremgår blant annet at:

(...) Hun ønsket å kjøpe seg sin egen bolig, men hun hadde betalingsanmerkning. Hun får nå hjelp av Fylkesmannen i .... Hun har også fått 100 000 svenske kroner som hjelp fra sine søsken i Sverige. Hun har søkt Husbanken om lån og fått innvilget dersom hun kunne stille med egenandel.

BGA forklarer at hun ikke har jobb og på spørsmål om hvordan hun skulle betjene et eventuelt boliglån svarer hun at hun er ufør og får penger hver uke fra ... kommune. Hun skulle bruke disse pengene til å betjene et lån.

(...)

Det var en TV som jeg kjøpte av min venninne. Jeg var ute etter en TV som var 65 tommer. Venninnen hennes fortalte at hun hadde en slik tv hun skulle selge. TVen var ny og venninnen hadde fått denne i forbindelse med at hun kjøpte en mobiltelefon. Det var en sånn pakkepris der man fikk med en TV om man kjøpte en mobiltelefon. Venninnen gikk med på å selge TVen til BGA. (...)

(...)

*Du har jo sendt meg noen bilder av en Toshiba TV. Hvem er det som har tatt disse bildene?*

Hun forklarte at det var venninnen. BGA fortalte venninnen at hun ikke hadde noe bevis for at hun har hatt TVen. Venninnen hadde bilder av TVen som hun sendte til BGA. BGA sendte disse bildene til utreder.

(...)

*Ok. Så regnskapsføreren din har dokumentasjon på kjøp av sminke?*

Ikke alt. I forbindelse med sminke og sånn så pleide jeg å kjøpe det selv, men som for eksempel børster, rettetang osv. pleide jeg å kjøpe fra kassabeholdningen og jeg pleide å anskaffe kvitteringer til regnskapet, men det var ikke alt. Altså hvis du kjøper parfymen til noen tusen kroner så tar ikke du og sender kvittering til regnskapet. Du vil jo bruke det selv, så du tar det privat.

(...)

BGA forklarte at hun fikk beskjed av sin saksbehandler at hun ikke kunne sette en så stor sum inn på konto. Disse pengene var en arv som søsknene hennes samlet inn og sendte til henne. Søsknene spurte om hun hadde behov for disse pengene og hun forklarte at hun hadde behov for 106 000 kroner for å betale egenandel i forbindelse med lån til boligkjøp. Det var en venn som var på vei fra Sverige til Norge som tok med disse pengene til henne.

(...)

*Ble denne innførselen av de 100 000 kronene registrert hos Tollvesenet?*

Det spurte jeg han ikke om. Jeg vil ikke lyve og si noe som ikke stemmer. Jeg spurte han ikke om det. Han fortalte meg bare at det er en sum som han kommer til å ta med fra søsknene mine og han ga det til meg her.

(...)

På spørsmål om alle smykkene som vises på bildene BGA har sendt til Gjensidige er stjålet forklarte hun at alt sammen ble stjålet. Alle disse smykkene var plassert i vesken sammen med pengene hun hadde fått av broren sin.

(...)

*Du har jo forklart til meg at du ikke har originalbilder av smykkene og at du kun har disse skjermbildene. Kan du forklare meg da hvorfor du har gitt gullsmeden originalbildene?*

Nei, jeg viste han akkurat det samme bildet som jeg sendte til T. (rapportskriver)

*Men jeg har fått bildene som du sendte gullsmeden og det er jo originalbilder.*

Nei, jeg har ikke noen originale bilder av smykkene. De bildene jeg fikk av broren min sendte jeg videre til gullsmeden og som jeg sendte T.

(...)

Selskapet sendte sikrede avslagsbrev i saken 9.4.21. I brevets pkt. 2 som gjelder selskapets vurdering fremgår det at:

Gjensidige konstaterer at du har krevd erstatning for gjenstander som ikke ble stjålet i forbindelse med innbruddet. Dette begrunnes med følgende:

- Filinformasjonen i fotografiene du sendte til gullsmeden viser at disse ble fotografert etter skadedato, og at gps-posisjonen for mobiltelefonen da var i området ved din bopel

På bakgrunn av dette finner Gjensidige det bevist at du har gitt bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret og at du forsto eller måtte forstå at dette kunne føre til at du fikk utbetalt en erstatning du ikke har krav på.

I brevet informerte selskapet videre om at det benyttet sin rett til å si opp alle sikredes forsikringer med en ukes varsel i medhold av fal. § 8-1 siste ledd. Videre informerte selskapet om at forholdet ville bli politianmeldt, og at sikrede ville bli nektet fremtidige kundeforhold. Avslutningsvis orienterte selskapet om sikredes klagemuligheter.

Sikredes advokat brakte saken inn til Finansklagenemnda 11.8.21.

**Sikredes advokat** har i det vesentlige bestridt at sikrede bevisst har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikredes advokat har videre vist til at bildene som ble oversendt til selskapet ble tatt i november 2020 og deretter oversendt sikredes bror. I forbindelse med innbruddet ble bildene sendt tilbake til sikrede fra brorens mobiltelefon, noe som kan ha tuklet med filinformasjonen. Sikredes advokat mener at det høye beviskravet ikke er oppfylt. Under alle omstendigheter anføres det at sikrede har opptrådt på en hederlig måte, og hun har aldri hatt til hensikt å gi uriktige eller ufullstendige opplysninger. Selskapets avgjørelse av 9.4.21 fremstår uforholdsmessig byrdefullt.

**Selskapet** har i det vesentlige anført at selskapets standpunkt i brev av 9.4.21 er riktig. Selskapet har blant annet vist til at det er et faktum at datoene i filinformasjonen i fotoene som ble sendt til gullsmeden viste at de ble tatt etter innbruddet. Selskapet mener anførselen om at filinformasjonen har blitt endret som følge av at sikrede sendte fotoene til sin bror i Sverige, og senere fikk dem tilbake, ikke er sannsynlig.

Selskapet mener det er sterk sannsynlighetsovervekt for at sikrede har forholdt seg slik selskapet har beskrevet. Selskapet mener videre at datoene i fotofilene er et godt og tilfredsstillende bevis for at smykkene ikke er stjålet, slik sikrede har hevdet.

Selskapet er enig i at det er strenge beviskrav for å avslå skadekrav etter fal. § 8-1 fjerde ledd, men har vist til at beviskravene ikke må være så strenge at anvendelsen av svikbestemmelsen i praksis utelukkes, jf. Rt. 1990 s. 1082 og LA-2017-143290.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar og kan si opp sikredes forsikringer som følge av uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Ifølge fal. § 8-1 fjerde ledd kan selskapet avslå erstatning dersom sikrede bevisst har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret, og sikrede visste eller måtte forstå at opplysningene kunne medføre en uberettiget erstatningsutbetaling. Har sikrede gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger, mister sikrede ethvert erstatningskrav mot selskapet i anledning samme hendelse. Selskapet har også adgang til å si opp samtlige forsikringsavtaler med en ukes varsel, samt nekte fremtidig kundeforhold, jf. fal. § 8-1 femte ledd.

Selskapet har bevisbyrden og det må foreligge en klar sannsynlighetsovervekt for dette, både faktisk og rettslig, jf. Rt. 1989 s. 689.

I skademeldingen til selskapet oppga sikrede følgende tap som følge av innbrudd i boligen:

Samsung 65 tommer – kr. 10 000

Kontanter – kr. 100 000

Knust glass i inngangsdør – kr 2 500

Smykker – kr. 650 000

Sminke 3 esker – kr 25 000

Selskapet har vist til utreders rapport som konkluderer med at bildefilene sikrede sendte til gullsmeden viser at bildene ble tatt etter skadedato med GPS-posisjon i umiddelbar nærhet til sikredes bopel. Det anføres at datoene i fotofilene er tilfredsstillende bevis for at smykkene ikke er stjålet, slik sikrede hevder. Sikredes advokat har bestridt at sikrede bevisst har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger. Det er vist til at bildene som ble oversendt til selskapet ble tatt i november 2020 og deretter oversendt sikredes bror. I forbindelse med innbruddet ble bildene sendt tilbake til sikrede fra brorens mobiltelefon, noe som kan ha tuklet med filinformasjonen. Sikredes advokat mener at det høye beviskravet ikke er oppfylt.

Nemnda har ikke teknisk kompetanse til å overprøve utreders vurdering av filinformasjonen til de aktuelle bildene. Det fremgår av utreders rapport at bildene ble tatt 5.2.21 med en Samsung S8, og GPS-posisjonen er umiddelbar nærhet til sikredes bolig. Sikrede har i skademeldingen opplyst at tyveriet fant sted 15.12.20. Bildene av gullet ble altså tatt etter oppgitt skadedato for det angivelige tyveriet.

Slik nemnda ser det, innebærer dette at opplysningene i skademeldingen om at sikrede ble frastjålet gull fra boligen 15.12.20 er objektivt uriktige. Nemnda har videre merket seg at oppgitt tap på kr 650 000 for gullet langt overstiger gullsmedens anslag basert på bildene, på totalt kr 114 030.

Spørsmålet blir etter dette om de uriktige opplysningene er gitt bevisst. Nemnda kan ikke se noen annen årsak enn at de uriktige opplysningene ble gjort bevisst for å oppnå en uberettiget erstatning fra selskapet. Virkningen av at sikrede bevisst har gitt uriktige opplysninger om tyveri av gullet medfører at øvrige tap oppgitt i skademeldingen bortfaller.

Selskapet er etter dette uten ansvar som følge av uredelig brudd på opplysningsplikten under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, og kan derfor si opp enhver forsikringsavtale med sikrede med en ukes varsel, jf. fal. § 8-1 femte ledd.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).*